

Sexuálně přenosné nemoci

Obecně

- Sexuálně přenosné nemoci (STD z angl. sexually transmitted diseases) jsou různorodou skupinou nemocí, kterou můžeme dělit na *klasické venerické nemoci*, tedy přenosné téměř jenom pohlavním stykem a *ostatní*.

Klasické venerické nemoci

Původci klasických venerických nemocí

gonorrhoea (kapavka)	<i>Neisseria gonorrhoeae</i>
syphilis (lues, přijice)	<i>Treponema palidum</i>
ulcus molle(měkký vřed)	<i>Haemophilus ducreyi</i>
granuloma inguinale	<i>Calymmatobacterium granulomatis</i>
lymphogranuloma venerum	<i>Chlamydia trachomatis</i>

Ostatní STD

Nejdůležitější původci ostatních STD

bakteriální

častý a důležitý původce : *Chlamydia trachomatis*

Sexuální přenos možný : mykoplasmata, gardnerely, ureaplasmata

výjimečně : salmonely, shigely

viroví

papilomaviry

virus hepatitidy B a hepatitidy C

virus herpes simplex

HTLV – 1

HIV

mykotičtí

Candida albicans (kvasinky)

parazitární

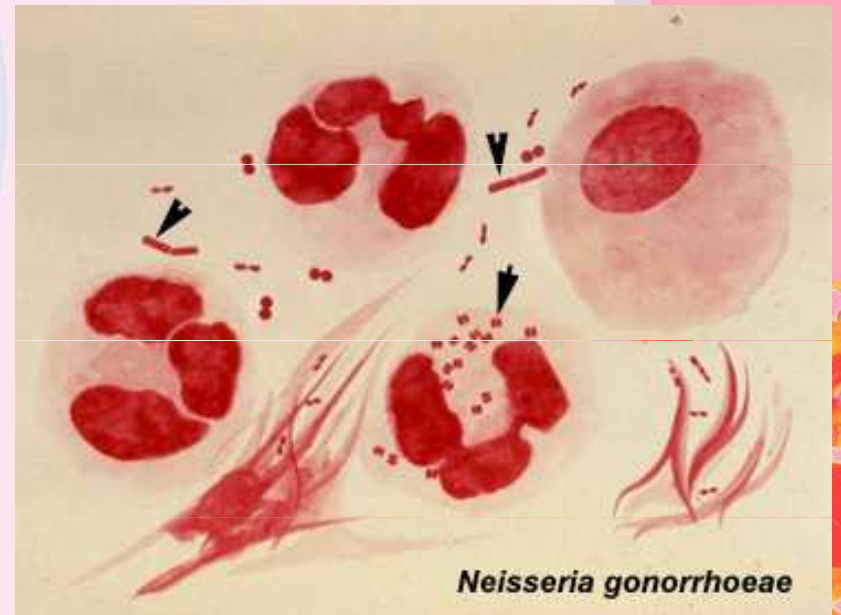
Trichomonas vaginalis

Sarcoptes scabiei

Phthirus pubis

Kapavka (gonorrhoea)

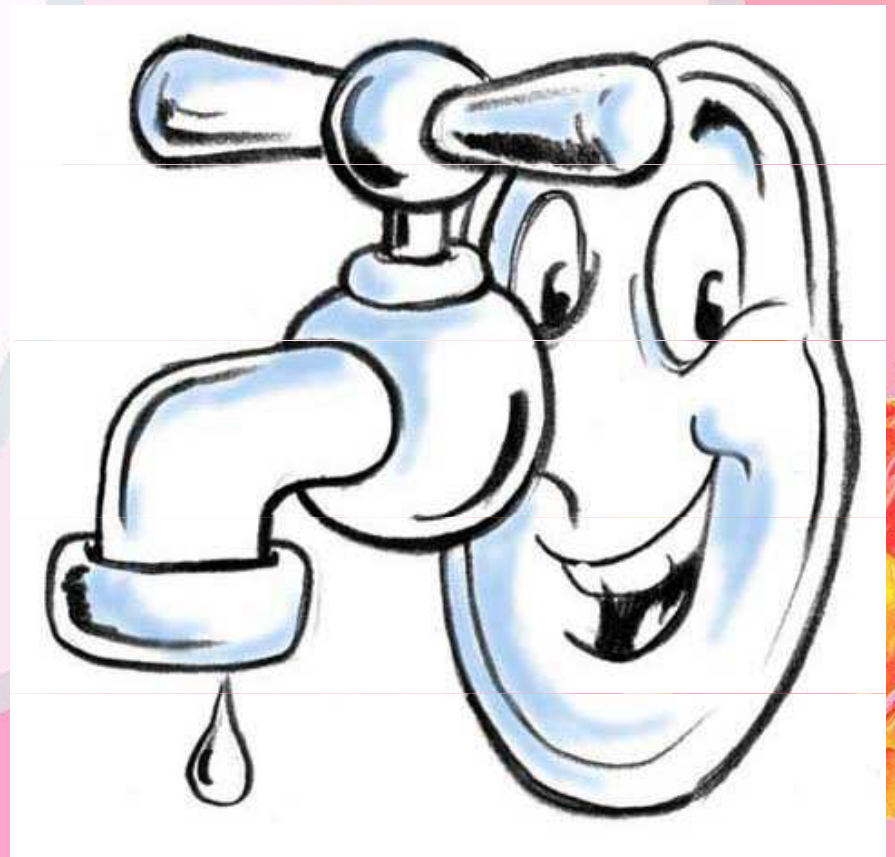
- Původce je *Neisseria gonorrhoeae*
- Pouze u člověka
- Z řeckého
  - *Goné*=semeno, přeneseně pohlavní orgán
  - *Rhoida*=tok

Klasické venerické nemoci

Kapavka (gonorrhoea)

- Klinicky se projevuje hnisavým výtokem z močové trubice
- Většinou se nešíří mimo močovou trubici

Klasické venerické nemoci

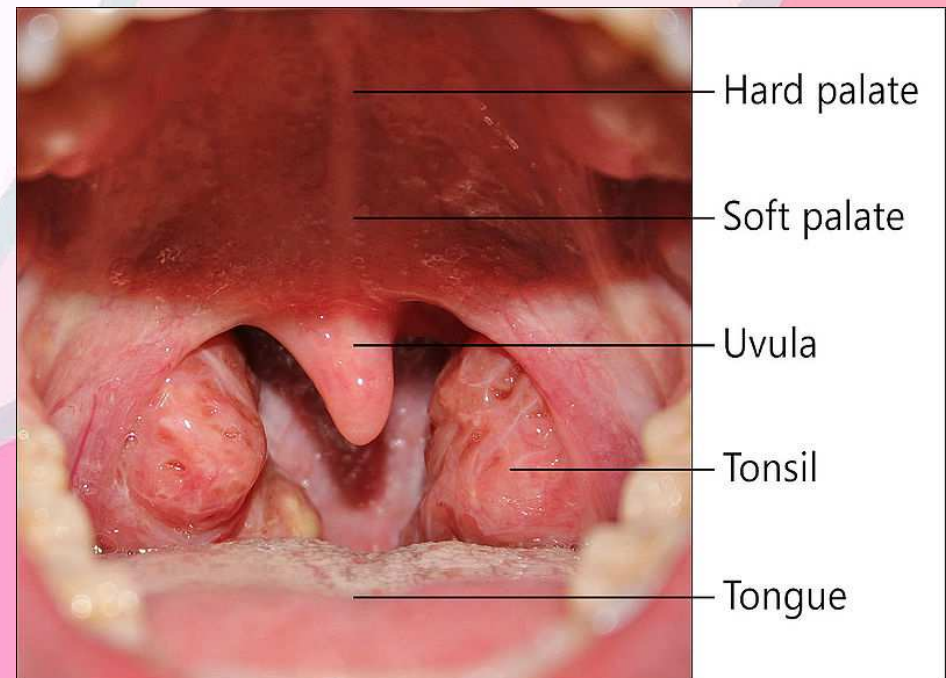
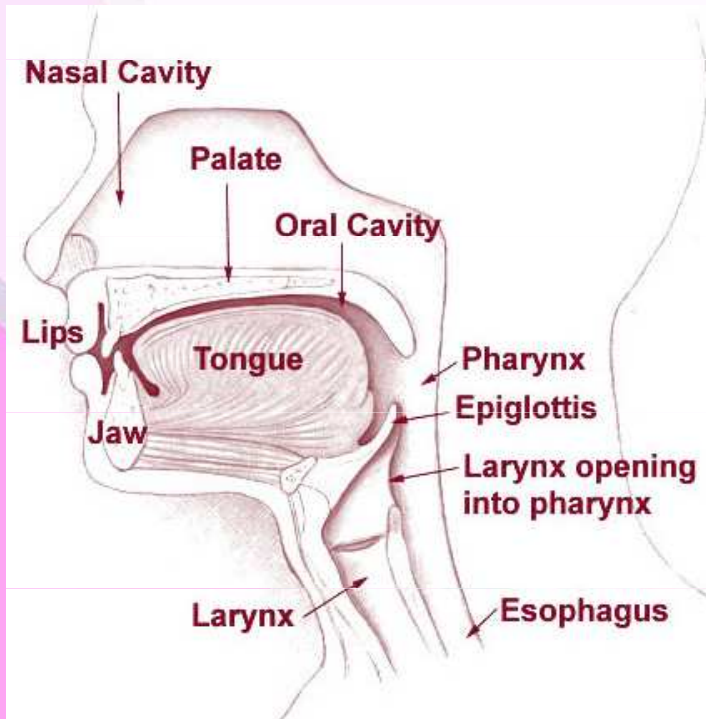
Kapavka (gonorrhoea)

- Klinické projevy u muže a ženy

Kapavka (gonorrhoea)

- Záludná, hlavně na diagnostiku, je kapavčitá faryngitida (pharynx=hltan, faryngitida=zánět hltanu) nebo tonsilita (zánět mandlí) vznikající při oblibě orálně-sexuálních praktik

Kapavka (gonorrhoea)

- Kapavkový zánět u novorozenců
- Infikovaná matka může při porodu nakazit své dítě (je to jedna z hlavních příčin slepoty novorozenců)

Kapavka (gonorrhoea)

- Kapavka je v dnešní době dobře léčitelná
- Je možné ji vyléčit i podáním jedné dávky antibiotik
- Častá je koinfekce chamydiemi

Klasické venerické nemoci

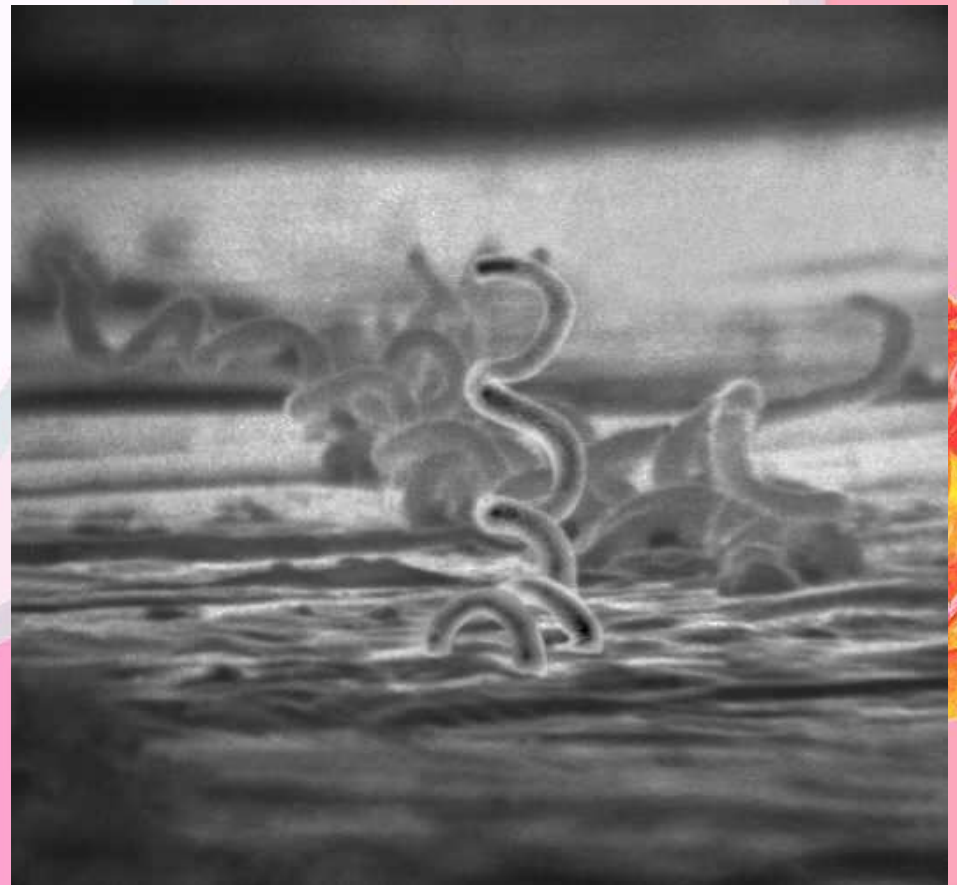
Syphilis (lues, příjice)

- Původcem je *Treponema palidum*
- Přenos pohlavním stykem a z matky na dítě
- Latinsky *Lues venerea* (venerický mor)

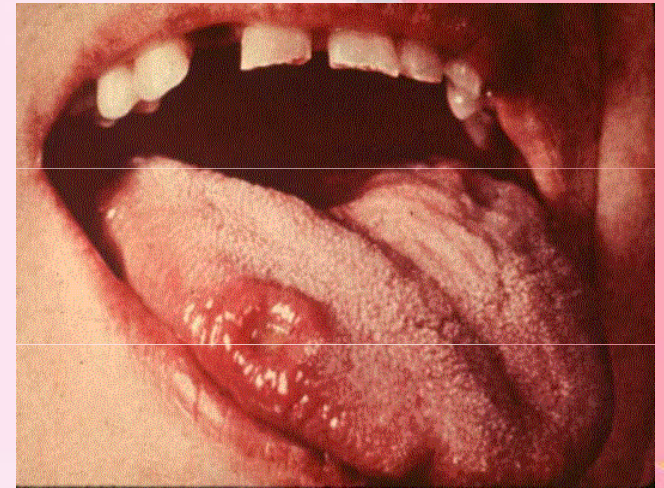
Syphilis (lues, příjice)

- Časově rozlišujeme na :
  - Časné stádium
    - Primární
    - Sekundární
    - Časná latentní
  - Pozdní stádium
    - Pozdní latentní
    - Terciární

Syphilis (lues, příjice)

- Časné primární stádium
  - Vzniká tvrdý vřed v bráně vstupu
    - Sám se zahojí
- Časné sekundární stádium
  - Nespecifické příznaky
    - horečka, bolest hlavy, anorexie ...
  - Vyrážka
- Časné latentní stádium
  - Asymptomatické

Syphilis (lues, příjice)

- Pozdní latentní stádium
  - Téměř žádné epidemiologické riziko
- Terciární stádium
  - Symptomy se objevují za 10 – 20 let po nákaze
  - Gummata
    - kardiovaskulární syfilis
    - neurosyfilis

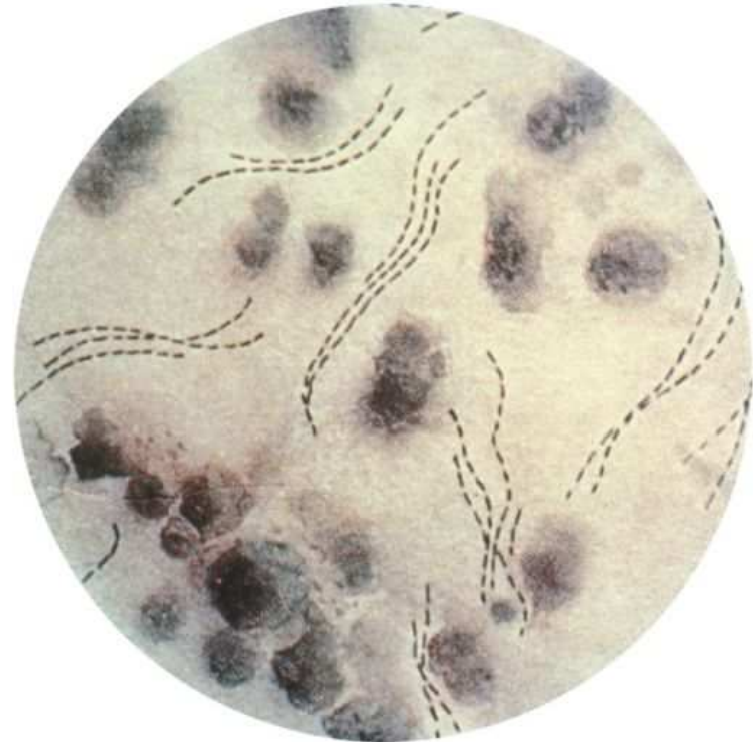
Syphilis (lues, příjice)

- Neléčená syphilis
  - Degenerativní pochody v nerv. systému
  - Progresivní paralýza
  - Nemoc končí demencí a narušením životních funkcí
- Vrozená syphilis
  - Chybí primární stádium (tvrdý vřed)
  - Malformace rostoucích tkání

Ulcus molle (měkký vřed)

- Původce je *Haemophilus ducreyi*
- Přenos výhradně pohlavním stykem
- Častěji u mužů
- U nás se nevyskytuje
- Tropy, subtropy

Ulcus molle (měkký vřed)

- Vznikají mnohočetné, křehké, neztvrdlé vředy
- Často dochází ke zvětšení mízních uzlin v tříslech

Granuloma inguinale

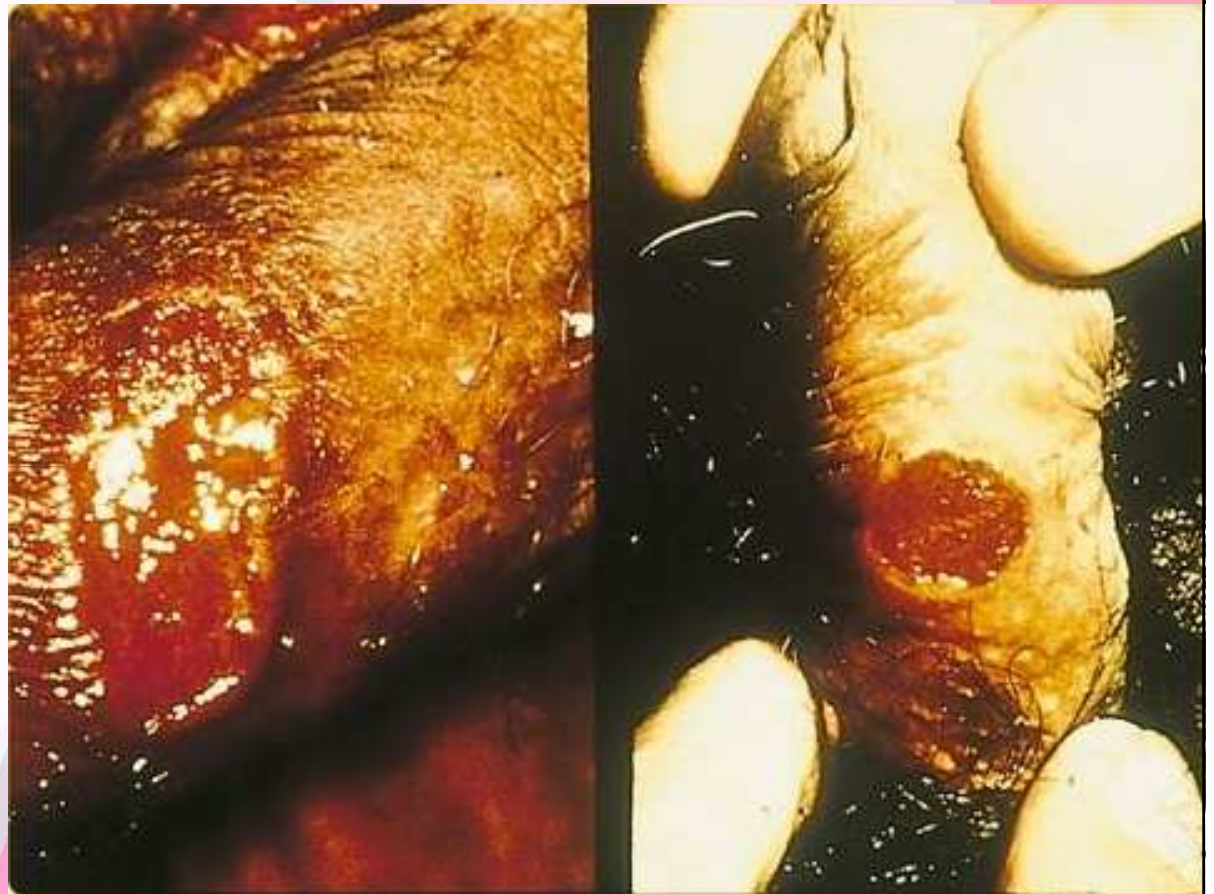
- Původcem je *Calymmatobacterium granulomatis*
- U nás se nevyskytuje
- Hlavně v tropech a subtropích

Klasické venerické nemoci

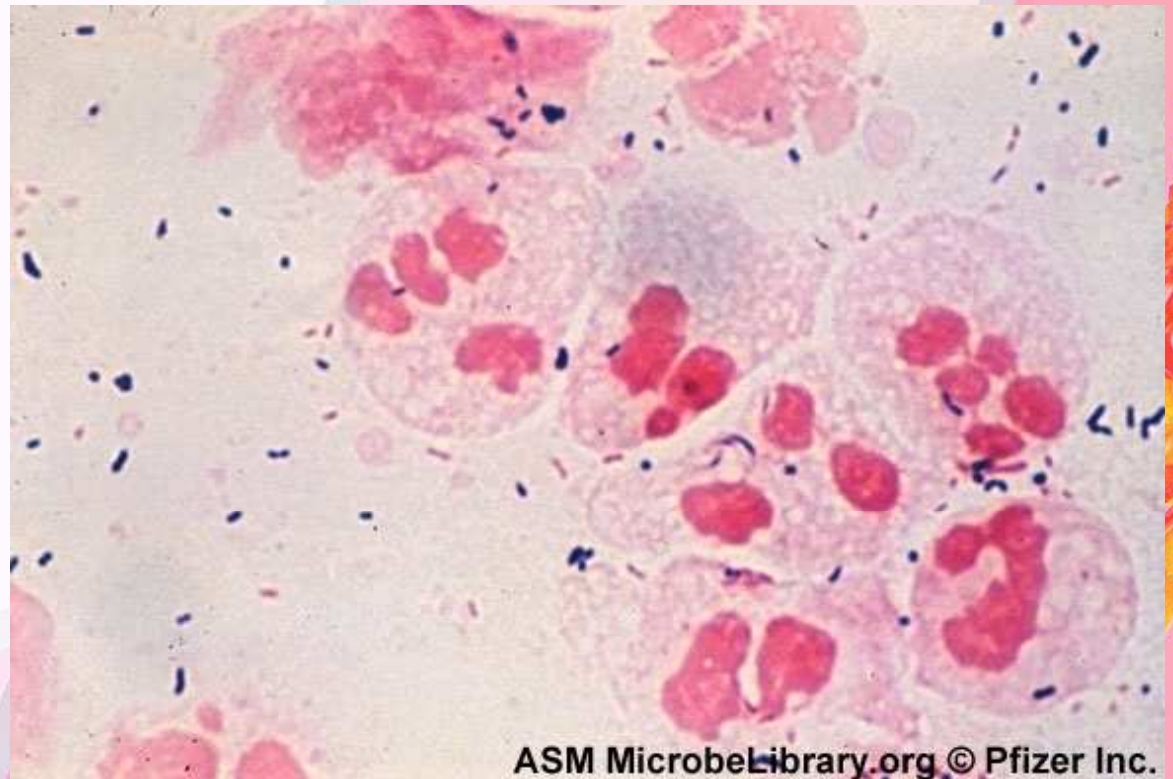
Granuloma inguinale

- Na genitálu vzniká pupínek, který lehce praskne
- Vřed se nehojí, ale šíří se do podkoží

Lymphogranuloma venerum

- Původcem je *Chlamydia trachomatis*
- Často v tropech a subtropích
- V Evropě vzácná

Lymphogranuloma venerum

- Vytvářejí se útvary podobné bradavicím, později vřídky
- Postiženy jsou také okolní mízní uzliny
- Nebývá smrtelné

Ostatní venerické nemoci

Ostatní venerické nemoci

Bakteriální

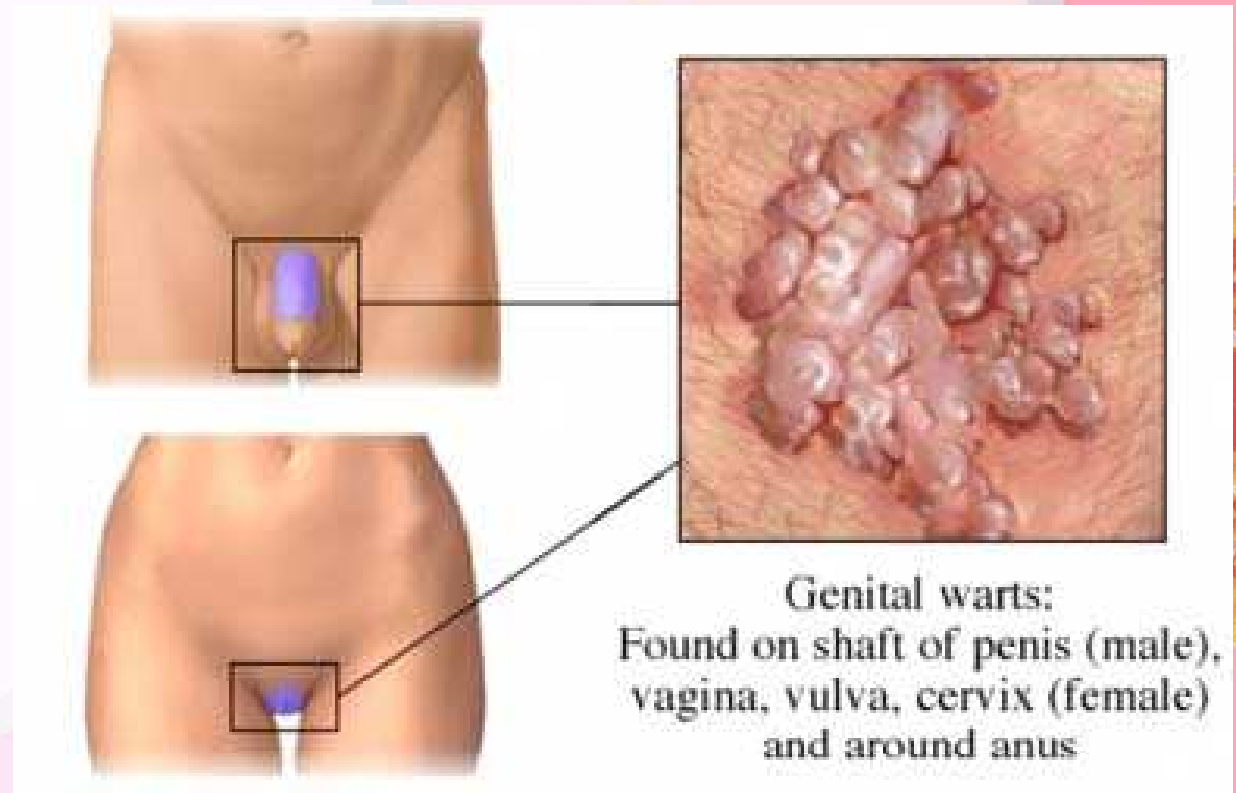
- *Chlamydia trachomatis* (jiné serotypy)
  - Zánět močové trubice, cervixu
- *Mycoplasmata, Ureaplasma*
  - Zánět močové trubice
- Salmonely, shigely
  - oportunní STD při oroanálním kontaktu

Ostatní venerické nemoci

Virové

- *Papilomaviry* (lat. papila=bradavka, bradavice)
  - Vyvolávají tvorbu bradavic
  - Je jedním z rizikových faktorů při rakovině děložního čípku

Ostatní venerické nemoci

Virové

- HSV 2: herpes genitalis
  - Patří do skupiny herpes virů (HSV1 vyvolává opar)
- HBV/HCV: virova hepatitida B nebo C
- HIV
  - AIDS

Mother with active herpes infection (although active infection may not be apparent)

Blisters due to congenital herpes

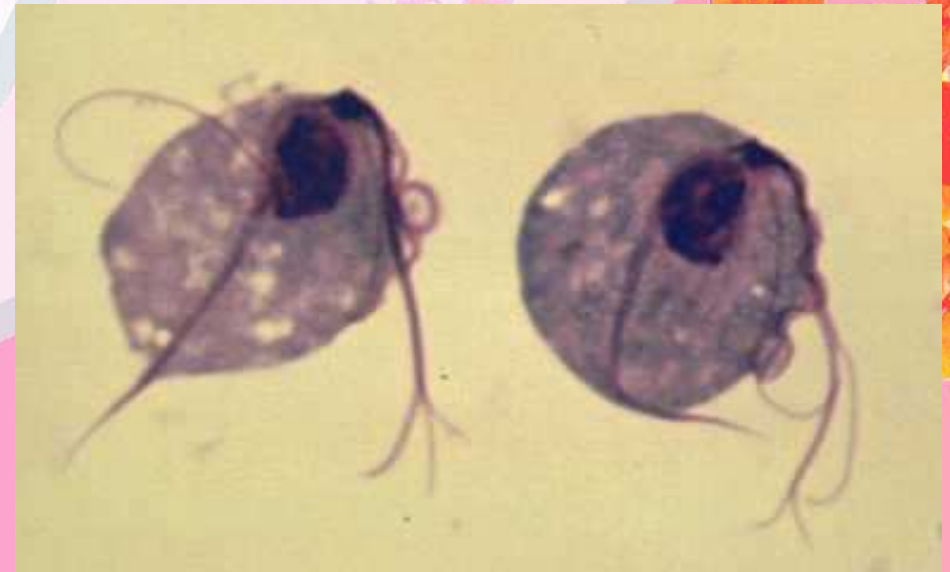
Mykotické

- *Candida* (převážně *albicans*), kvasinky
  - Muži : balanoposthitis
    - Zánět žaludu a předkožky
  - Ženy : vaginální mykóza

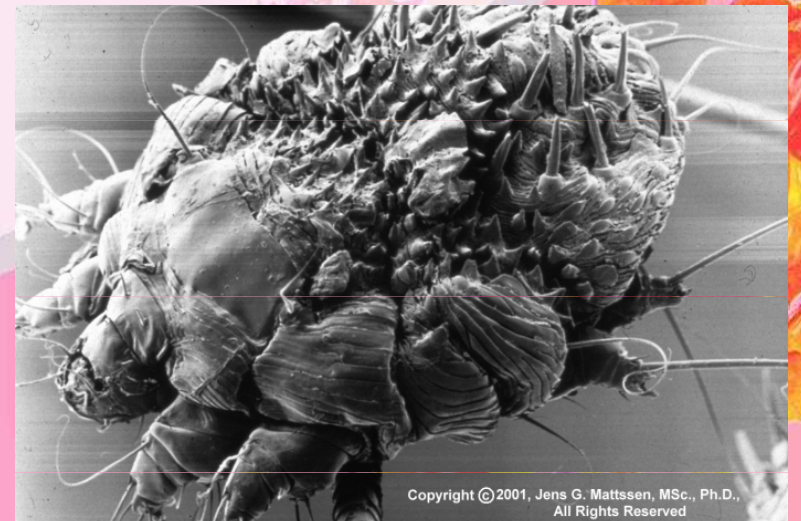
Parazitární

- *Trichomonas vaginalis* (bičenka poševni)
  - trichomonóza (kolpitis, urethritis)
  - nazelenaly až běložlutý zpěněný, hnilobně pachnoucí výtok, který maceruje zevní genitálie
- přenos z člověka na člověka pohlavním stykem, v termálních bazénách, z matky na novorozené děvčátko

Parazitární

- *Sarcoptes scabiei* (zakožka svrabova)
– scabies (svrab)

Ostatní venerické nemoci

Parazitární

- *Phthirus pubis* (veš muňka)

Závěrem

Děkuji za pozornost a přeji příjemně strávený večer se svým partnerem.

Použitá literatura

- Miroslav Votava a kolektiv, Lékařská mikrobiologie speciální, Neptun, ISBN 80-902896-6-5
- Miroslav Votava a kolektiv, Lékařská mikrobiologie obecná, Neptun, ISBN 80-86850-00-5
- Internetové zdroje
  - www.wikipedia.org
  - www.004.cz
  - www.google.com